

ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ:

Загальні методичні рекомендації з підготовки звітів з ОВД:

Частина 2: Вода

01 червня

1. Диференційований підхід до оцінки впливу на води, в залежності від характеристик планованої діяльності.
2. Водокористування та водовідведення: обсяг інформації при характеристиці планованої діяльності у звіті з ОВД.
3. Рекомендації до оцінки скидів забруднюючих речовин зі зворотними (стічними) водами.
4. Базовий (поточний) стан вод: показники стану та рекомендації до обсягу досліджень та рівня деталізації інформації.
5. Джерела інформації про стан вод для уповноваженого органу і для суб'єкта господарювання.
6. Рекомендації до опису та оцінки ймовірного впливу на поверхневі води.
7. Рекомендації до опису та оцінки ймовірного впливу на підземні води.
8. Врахування питань раціонального використання та охорони вод і відтворення водних ресурсів у проектуванні господарської діяльності та заходів екологічного менеджменту (у т.ч., очищення зворотних (стічних) вод та очисні споруди, дотримання режиму у прибережній захисній смузі та водоохоронній зоні водних об'єктів, у зонах санітарної охорони джерел централізованого водопостачання, здійснення на підприємстві виробничого контролю та післяпроектного моніторингу)

Доступ до методичних рекомендацій, затверджених наказом Міндовкілля:
<https://mepr.gov.ua/documents/3342.html>

**Диференційований підхід
до оцінки впливу на води,**

**в залежності від характеристик
планованої діяльності**

Оцінюючи вплив на води,

торкаємося «критичних» понять і термінів в охороні довкілля:

- Згідно із Законом «Про охорону навколишнього природного середовища», ОВД здійснюється з урахуванням **екологічної ємкості** даної території, стану навколишнього природного середовища в місці, де планується розміщення об'єктів, екологічних прогнозів.
- Екологічна ємність території тісно пов'язана з терміном «**асимілююча спроможність водного об'єкта**», що використовується у проектуванні скидів зворотних вод:
- **Асимілююча спроможність водного об'єкта** - здатність водного об'єкта приймати певну масу речовин за одиницю часу без порушення норм якості води у контрольному створі або в пункті водокористування (термін походить з ГОСТ 17.1.1.01-77, ДСТУ 3041-95).

Планована діяльність, що підлягає ОВД і ймовірно матиме

значний вплив на води:

- 1) Промислові підприємства: переробні заводи, енергогенеруючі підприємства, металургія, хімпром, машинобудування та обробка металу, переробка викопного палива, переробка мінеральної сировини (виробництво коксу, цементу, вапна, скла, кераміки тощо)
- 2) Харчова промисловість; текстильна, шкіряна, деревообробна і паперова промисловість
- 3) ГЕС, ГАЕС
- 4) греблі, водосховища
- 5) міжбасейновий перерозподіл стоку річок (крім транспортування питної води)
- 6) розчищення і днопоглиблення русла та дна річок, берегоукріплення, налив територій та інші роботи на землях водного фонду
- 7) забір підземних вод або штучне поповнення підземних вод із щорічним забором води або щорічним об'ємом води, що поповнюється, 10 мільйонів кубічних метрів або більше
- 8) установки для очищення стічних вод
- 9) Поводження з відходами, шламонакопичувачі, хвостосховища, складування осаду стічних вод, мулові поля

Планована діяльність, що підлягає ОВД і ймовірно матиме

значний вплив на води (продовження):

- 10) Інтенсивне вирощування свійських тварин (птиця, свині тощо)
- 11) інтенсивна аквакультура (продуктивністю 10 тонн на рік і більше)
- 12) Гірничодобувні об'єкти, споруди з видобування, збагачення/ перероблення корисних копалин на суходолі, на землях водного фонду і на континентальному шельфі
- 13) Глибоке буріння
- 14) потужності для поверхневого або підземного зберігання викопного палива, нафтохімічної або хімічної продукції
- 15) меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрошуванням і меліорацією)
- 16) Інфраструктурне будівництво: автомобільні дороги, аеропорти і аеродроми, залізнична інфраструктура, гідротехнічні споруди портів, суднові ходи річках і канали, перевантажувальні термінали, морські або річкові термінали; будівництво житлових кварталів, громадських комплексів, якщо не передбачено їх підключення до централізованого водопостачання та/або водовідведення; будівництво автостоянок на площі не менш як 1 гектар і більш як на 100 паркомісць
- 17) Магістральні трубопроводи для транспортування газу, нафти, хімічних речовин
- 18) Туризм і рекреація
- 19) суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки

У яких випадках доцільно аналізувати та оцінювати ймовірний

значний вплив на води:

Характеристики планованої діяльності	Географічна інформація про плановану діяльність, яку доцільно надати у Звіті
забір води з природної ланки кругообігу води (річки, водойми, моря, підземного водоносного горизонту)	Водозабірні споруди, свердловини на воду
скидання зворотних вод (промислових стічних, атмосферних стічних, шахтних, кар'єрних, рудникових, дренажних вод) у річку, водойму, море;	місця випуску зворотних вод установки (споруди) для очищення стічних вод
скидання супутньо-пластових вод нафтогазових родовищ у морське середовище;	місця випуску супутньо-пластових вод
захоронення відходів виробництва та інших шкідливих речовин у надрах, скидання стічних вод та мінералізованих шахтних вод у надра (передбачено Кодексом про надра та Водним кодексом у виняткових випадках)	Підземні споруди або гірничі виробки для цих цілей
прямий фізичний вплив на гідроморфологічні показники водного об'єкта, у т.ч.: регулювання річкового стоку (греблі тощо), роботи на землях водного фонду	Гідротехнічні споруди Відрізки, на яких проводитимуться роботи Планувальні матеріали території (русла, каналів, берегів та ін.) до і після проведення робіт
дренажні роботи (у т.ч. в шахтах, рудниках, кар'єрах), осушення земель (у т.ч. для будівництва), будівництво гідротехнічних споруд;	гідротехнічні, у т.ч. захисні споруди дренажні системи (осушувальні канали, канави для водовідведення)
ґрунтові води залягають на такій глибині від поверхні, що, з урахуванням фільтраційних властивостей вище розташованих перекриваючих порід і рівня небезпеки наземних або підземних об'єктів планованої діяльності, зумовлює високу ймовірність хімічного забруднення;	Потенційно небезпечні об'єкти Глибина залягання підземних вод у місцях розташування потенційно небезпечних об'єктів

У яких випадках доцільно аналізувати та оцінювати ймовірний

значний вплив на води (продовження):

Характеристики планованої діяльності	Географічна інформація про плановану діяльність, яку доцільно надати у Звіті
<p>потенційно небезпечний об'єкт, що може спричинити забруднення підземних та поверхневих вод у зв'язку з накопиченням небезпечних відходів або використанням небезпечних хімічних речовин; аналогічний потенційно небезпечний об'єкт у водоохоронній зоні та на землях водного фонду (вкл. прибережну захисну смугу)</p>	<p>відкриті майданчики зберігання сировини і матеріалів (небезпечних хімічних речовин, палива), небезпечних відходів підземні сховища сировини/ матеріалів/ відходів місця видалення відходів, об'єкти розміщення (захоронення) відходів накопичувачі промислових, побутових і сільськогосподарських стоків чи відходів скотомогильники технологічні водойми транспортні споруди (при будівництві інфраструктурних проектів) трубопроводи для транспортування сировини або продукції пересувне устаткування і технологічний транспорт з використанням палива/ пального, накопиченням відходів або хімічних речовин</p>
<p>Підготовчі і будівельні роботи, що передбачають інженерну підготовку та інженерний захист території з відведенням поверхневих стічних вод і ґрунтових вод</p>	<p>Зовнішні мережі для збору, водовідведення та очищення поверхневих стічних вод дренажні системи тимчасові споруди – потенційно небезпечні об'єкти (наприклад, майданчики для зберігання будматеріалів і відходів будівництва)</p>
<p>суцільні та поступові рубки у басейні малої чи середньої річки: різке зменшення лісистості басейну річки і, як наслідок, збільшення поверхневого стоку води з твердими речовинами і сміттям, замулення, збільшення селевих потоків у гірських місцевостях.</p>	<p>Басейн річки (водозбірний басейн), побудований з використанням ГІС-технологій, з обчисленням напрямків стоку за даними рельєфу у водозбірному басейні Місця рубок (повидільна картосхема)</p>

Водокористування та водовідведення:

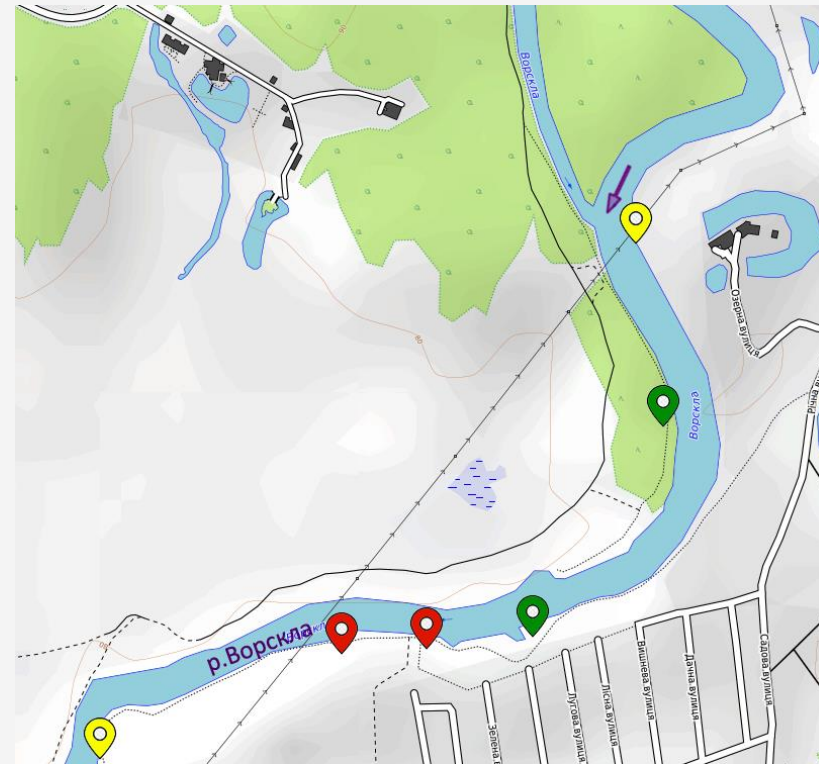
обсяг інформації у звіті з ОВД

Характеризуючи плановану діяльність на предмет водокористування, важливо надавати адекватну географічну інформацію про:

- 1) водний об'єкт (об'єкти), задіяний у водокористуванні/ водовідведенні (назва, напрямок течії)
- 2) Місця забору води, випуску зворотних вод, установки для очищення стічних вод,
- 3) Штучні зміни русла і берегів річки (якщо передбачено)
- 4) гідротехнічні та інші водогосподарські споруди у користуванні планованої діяльності
- 5) межі населених пунктів, розташованих нижче за течією на відстані до 1,5 км від випусків зворотних вод
- 6) рибогосподарські водні об'єкти (їх частини) на відстані 500 м від місць водозабору і водовипусків планованої діяльності
- 7) природні водні і водно-болотні території під особливою охороною у місцях водокористування планованої діяльності або нижче за течією на відстані до 1,5 км від випусків зворотних вод або від місця штучної зміни русла та берегів річки.

Водокористування та водовідведення: обсяг інформації про

плановану діяльність

- Потреба у воді: застосовують підхід, аналогічний до обґрунтування потреби у воді для отримання дозволу на спецводокористування; окремо для кожного місця здійснення водокористування; водовідведення - окремо по кожному випуску;
- Врахувати нерівномірність (добову, сезонну) у водокористуванні і водовідведенні;
- Звернути увагу на поточні і перспективні технологічні нормативи втрат води (згідно з наказом **Мінрегіон 25.06.2014 №179**): поточні 28-30% (280-300 куб.м на 1000 куб.м піднятої води); перспективні (2030 р.) 15% (150 куб.м на 1000 куб.м піднятої води).

Приклад:

* максимальні очікувані показники;
 ** згідно зі звітністю про водокористування (2ТП-водгосп (річна))

Показник <u>у розрізі діяльності (а не суб'єкта)</u>	Нове будівництво		Реконструкція, переоснащення, розширення			
	планований стан		поточний**		планований	
	На добу (місяць), куб.м*	За рік, тис. куб.м	На добу (місяць), куб.м	За рік, тис. куб.м	На добу (місяць), куб.м*	За рік, тис. куб.м
Використання води на власні потреби	1000	300	500	120	1000	300
Передача води іншим водокористувачам	-	-	-	-	-	-
Втрати води	50	15	50 (10%)	15	50 (5%)	15
Водовідведення (з урахуванням отримання води від інших водокористувачів або поверхневих стічних вод)	1150	415	700	255	1150	415

Технічні показники

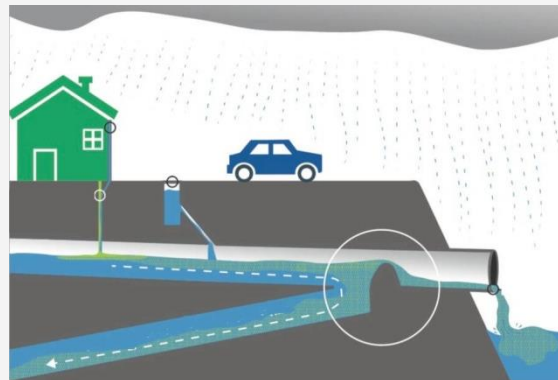
- 1) Технологічна система виробничого водопостачання. Звертаємо увагу на частину 2 ст.96 ВКУ щодо заборони будівництва нових підприємств з прямою системою, за окремими винятками, що мають бути обґрунтовані техніко-економічними розрахунками.
- 2) Вибір джерел водопостачання та оцінка їхніх основних техніко-економічних показників.
- 3) Тип джерела постачання, найменування і типу водного об'єкта – джерела, категорії якості води, обсяг забору води у розрізі джерел водопостачання і сезонної нерівномірності водокористування/ водовідведення; ліміти використання води (за наявності); розподіл водокористування за потребами (технологічні та інші), за наявності - індивідуальні технологічні нормативи використання води; для експлуатаційних свердловин на воду – затверджені запаси і дебіт свердловин
- 4) Інформація про облаштування засобами вимірювальної техніки водозабірних пристроїв, очисних споруд, випусків зворотних вод;

Технічні показники

- 5) Проектні рішення з економії водоспоживання, оборотного або послідовного водопостачання та зменшення споживання води з природної ланки, скорочення втрат води у технологічних процесах, досягнення технологічних нормативів втрат води, очищення зворотних вод, систем контролю за кількістю і якістю зворотних вод.
- 6) Джерела утворення зворотних вод (ЗВ). Приймачі ЗВ. Категорії ЗВ за ступенем очищення. Споруди для очищення стічних вод: обґрунтування потужності, методи очищення, етапи, ефективність; окремо для виробничих стічних вод, господарсько-побутових і дощових.
- 7) Оцінка технічного стану існуючих споруд (установки очищення стічних вод, гідротехнічні споруди), їх відповідність вимогам чинного законодавства: облаштування споруд рибозахисними пристроями, пристроями обліку води, пристроями для пропускання паводкових вод і риби, для контролю якості води, захист від втрат води.
- 8) Не забуваємо про доцільність збору, відведення та очищення атмосферних стічних вод. Врах. ДБН щодо основних положень проектування зовнішніх мереж та споруд каналізації у частині вимог до охорони навколишнього природного середовища.

Рекомендації до оцінки скидів забруднюючих речовин зі зворотними водами

- 1) Для діючих об'єктів: первинний облік водокористування, останній або чинний дозвіл на спецводокористування;
- 2) Від діючих об'єктів-аналогів: фактичні дані про наявність забруднюючих речовин, що скидаються водокористувачем у водні об'єкти, або таких, концентрація яких у зворотних водах збільшується порівняно із забраною водою;
- 3) Проектна документація на очисне устаткування (очисні споруди)
- 4) Матеріали ТЕО, у яких обґрунтовуються ГДС (за наявності; п.11 Порядку розроблення ГДС: Розроблення нормативів ГДС забруднюючих речовин для скидання зворотних вод підприємств, установ та організацій, які проектується, здійснюється в складі передпроектної (ТЕО або ТЕР) та проектно-кошторисної документації (проект, робочий проект) на нове будівництво, розширення, реконструкцію і їх технічне переоснащення);
- 5) Розрахункові дані (від розробника ГДС): розрахункові характеристики випуску зворотних вод (витрата зворотних вод), показників змішування та розведення у водному об'єкті тощо; гідрологічна та гідрохімічна характеристика водного об'єкта на ділянці випуску зворотних вод; дані про якість води у контрольному створі, фонові концентрації (фактичні або розрахункові). Зверніть увагу: Збір первинної вихідної інформації і визначення на її основі регламентованих розрахункових даних здійснюються розробниками ГДС, тому для оцінки скидів рекомендується звертатися до спеціалістів з розроблення ГДС.

Методологічні

засади

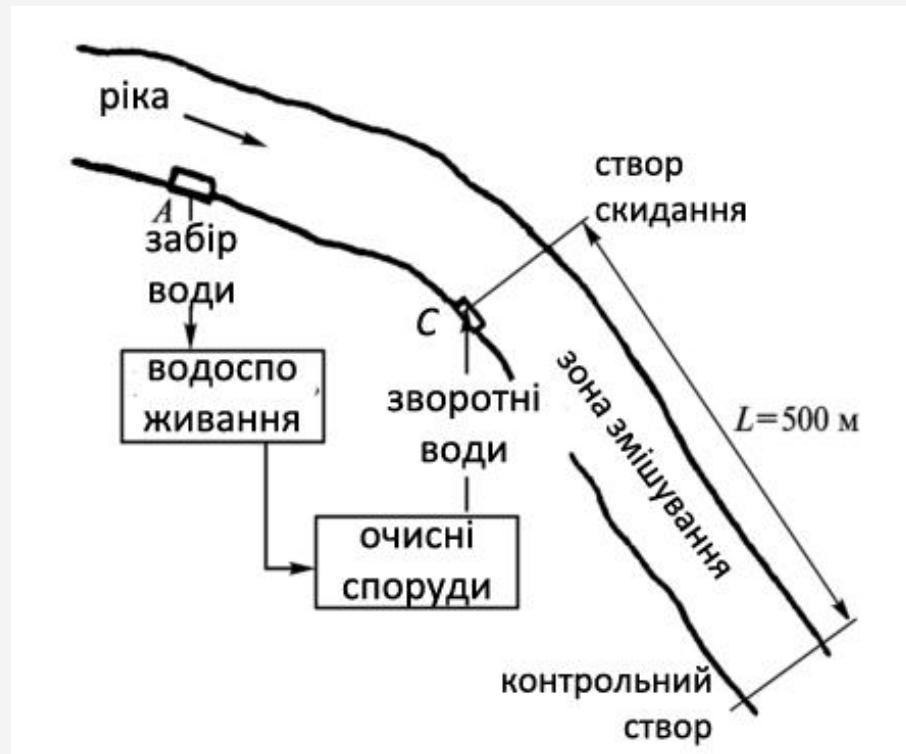
- 1) Переліки забруднюючих речовин, що нормуються: Перелік, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 11 вересня 1996 р. №1100 (скидання нормується в усіх випадках скидання зворотних вод); Перелік, затверджений наказом Міндовкілля від 06.02.2017 №45; Додаток 4 до Порядку ведення державного обліку водокористування;
- 2) Порядок ведення державного обліку водокористування: терміни та визначення, класифікація джерел і приймачів, категорій якості води, видів використання води;
- 3) Нормативи якості води у водних об'єктах: додаток 11 до ДСП 173-96; нормативи екологічної безпеки водних об'єктів для рибогосподарських потреб (наказ Мінагрополітики 30.07.2012 № 471)
- 4) методики: Методика віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод (наказ Міндовкілля від 14.01.2019 №5) – щодо показників стану водних об'єктів;
- 5) Правила охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами (ПКМУ 25 березня 1999 р. N 465). Правила охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення (ПКМУ від 29 лютого 1996 р. № 269). Правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення (наказ Мінрегіон від 01.12.2017 №316). Правила запобігання забрудненню із суден внутрішніх водних шляхів України (наказ Мінтранспорту від 13.08.2007 N 694) (далі – *Правила*);

Методологічні

засади

- 6) Порядок розроблення нормативів ГДС;
- 7) Методи проектування випусків зворотних вод у промисловій екології (екологічний інжиніринг).

Методологічні засади

Рекомендований обсяг інформації

Важливі показники

- 1) Якісний і кількісний склад зворотних вод.
- Для об'єктів, що проектуються: за довідковою літературою для галузі, для проектування випусків стічних вод; за даними об'єктів-аналогів.
 - Для діючих об'єктів: фактичні концентрації за даними виробничого контролю за останні 5 років

- Перелік речовин та властивостей, що нормуються.
- Прогнозовані максимальні концентрації і властивості у зворотних водах
- Обсяг скидання зворотних вод (за категоріями вод): витрата за добу чи місяць, об'єм за рік
- Для діючого об'єкта: порівняння показників на поточний і планований стани, оцінка приросту.
- Порівняння показників з вимогами до зворотних вод згідно з Правилами

- 2) Умови випуску у водний об'єкт.
Вимоги до якості води у розрахункових створах найближчих пунктів водокористування та рибогосподарських об'єктів нижче за течією.

- Категорія водного об'єкта (ділянки) за напрямком водокористування
 - Фактичні характеристики водного об'єкта
 - Створ випуску, зона змішування, контрольний або (за наявності) лімітуючі створи: розташування, показники водного об'єкта у створах.
- Не дивлячись на неврегульованість нормативів у частині ГДК або ОДР хімічних речовин у воді водних об'єктів, рекомендується користуватися: додатком 11 до ДСП 173-96, нормативами, затвердженими наказом Мінагрополітики 30.07.2012 №471, з урахуванням ст.41 ВКУ.*

- 3) Прогноз якості води у контрольному створі при скиданні зворотних вод, розрахунковим методом.
Вихідні дані: фонові концентрації у водному об'єкті, прогнозовані максимальні концентрації у зворотних водах і кратність розбавлення.

- Якість води у фоновому створі, фонові концентрації хімічних речовин (за наявності). В якості вихідних даних про якість води можуть бути використані: природні фонові значення незабруднених ділянок водних об'єктів, водних об'єктів під особливою охороною та з подібними природно-географічними умовами, фондові матеріали гідрологічних спостережень минулих років.
- Витрата води зворотних вод
- Витрата води водного об'єкта у створі випуску

- 4) Визначення необхідного ступеня очищення зворотних вод, що скидаються у ВО.

Плановані рішення з очищення зворотних вод: потреба за речовинами, варіанти технологічних схем очищення, потужність очисних споруд, очікувана ефективність видалення речовин (з урахуванням максимально допустимої ефективності очищення за кожною технологією/ етапом).

Джерела інформації про якісний склад стічних вод:

довідкова література за галузями; довідники з проектування випусків стічних вод;
дані об'єктів-аналогів

До прикладу, специфічні хімічні речовини у стічних водах:

галузі	СП АВ	Сул ьфа ти	Хл ор ид и	Нафт опр дукт и	Фе но ли	Жи ри	Ме тан ол	Мети лмер капта н	Диме тилсу льфід	Фор маль дегід	фар бни ки	зал ізо	Важкі метал и	ціан іди
Електроенергетика	+	+	+	+								+	+	+
Машинобудування	+	+	+	+	+					+		+	+	+
Хімічна	+	+	+	+	+	+				+		+	+	+
Нафтохімічна		+	+	+								+		
Легка	+	+	+	+	+	+					+	+	+	
Харчова	+	+	+		+	+						+		
Деревообробна і целюзна		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
Кольорова металургія		+	+	+								+	+	
Транспорт	+	+	+	+								+	+	
Чорна металургія		+	+	+	+							+	+	+
Будматеріали	+	+	+	+						+		+	+	
Паливна		+	+	+								+		
електронна		+	+										+	+

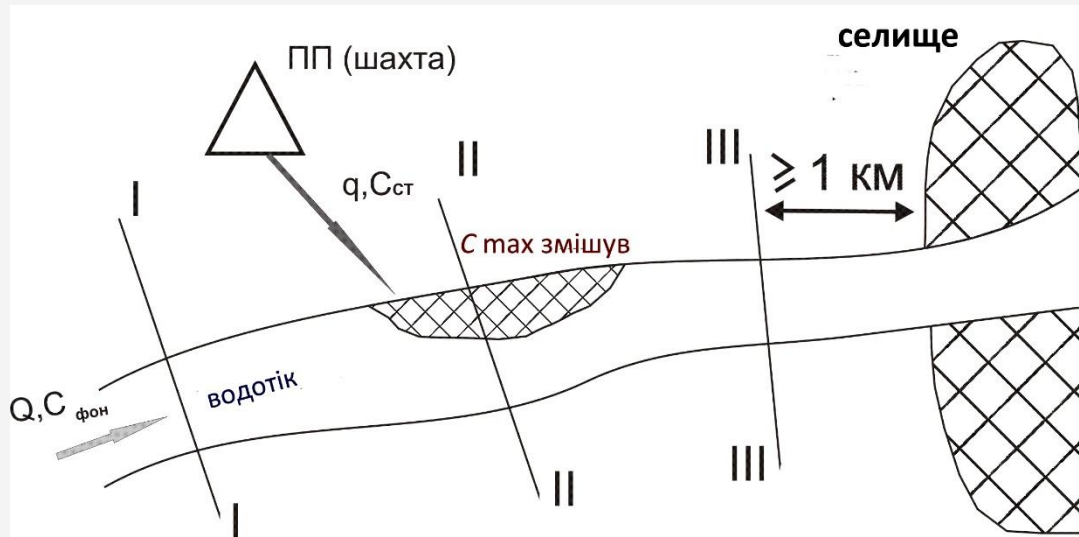
Приклад опису зворотних вод для діючого об'єкта:

у розрізі категорій (або джерел) ЗВ, приймачів, проектних рішень з очищення

Категорія ЗВ	обсяг утворення (тис куб м/ рік)		показники складу забруднюючих речовин (ЗР)	Тип очисних споруд за технологіями		потужність очисних споруд (тис куб м/ добу)		показники складу ЗР до очищення		Склад ЗР після очищення		Прийм ач ЗР
	Поточн	План.		Поточн	План.	Поточн	План.	Поточн	План.	Поточн	План.	
виробничі	20,0	30,0	pH Т Завислі речовини БСК5 ХСК Формальдегід ...	біологіч ної очистки	Біологіч ної та хімічні о.	0,1	0,15					каналіз ація
господарськ о-побутові	1,8	2,0	Завислі речовини БСК5 ...									каналіз ація
теплообмінні	20,0/ 70% повертаєть ся у цикл	25,0/ 80% поверт ається у цикл	pH Т Завислі речовини Сульфати Хлориди	-	-	-	-					Річка X
скидні	5,0	5,0	Завислі речовини нафтопродукти	Механіз ованої очистки	Механіз ованої і нафтовл овлюва чі	0,05	0,05					Річка X Річка X
шахтно- рудникові	3,0	6,0	pH Завислі речовини Нафтопродукти Сульфати Хлориди									

Методологічні засади оцінки скидів

(згідно з проектуванням ГДС і випусків зворотних вод)

$$ГДС = q * C_{гдс},$$

q – максимальна витрата зворотних вод (куб.м/год), $C_{гдс}$ – максимально допустима концентрація забруднюючої речовини (г/куб.м).

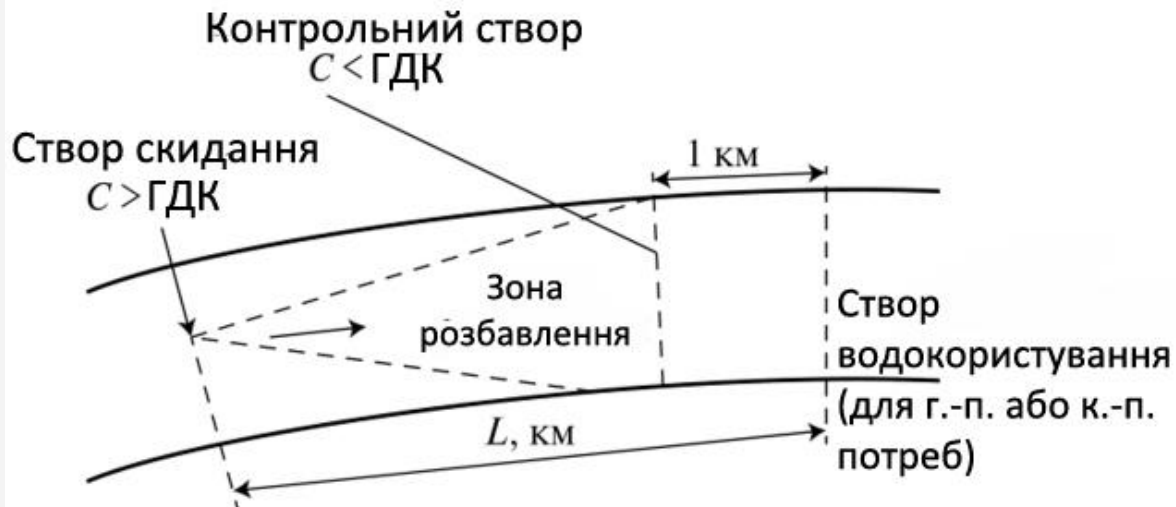
$$C_{ГДС} = n \times (C_{ГДК} - C_{\phi}) + C_{\phi}$$

$$n = \frac{\gamma Q_{ВО} + q_0}{q_0}$$

- Для діючих об'єктів, а також якщо існують діючі об'єкти-аналоги, ці дані можна отримати з фактичних спостережень/ виробничого обліку та контролю
- В інших випадках, доцільно замовляти окремі розрахунки, з урахуванням фактичних характеристик водного об'єкта, у який проектується скиди. Якість і кількість зворотних вод моделюються за максимальними очікуваними показниками.

Методологічні засади оцінки скидів

(згідно з проектуванням ГДС і випусків зворотних вод)

- Значення L (км) є основою для визначення території для опису поточного стану водного об'єкта

Як отримати фонові показники

для оцінки скидів

- Фонова концентрація: верхнє значення довірчого інтервалу середніх значень концентрації хімічної речовини у фоновому створі вище місця скидання, розраховане за систематичними гідрохімічними спостереженнями для найбільш несприятливих гідрологічних умов (найбільш несприятливого сезону).
- Число вимірювань та проб і надійність даних: 1-3 проби на рік – низький рівень надійності, 4-12 – від середнього до високого рівня надійності; 2-3 роки спостережень - від середнього до високого рівня надійності.
- Фоновий створ: звичайно 500-1000 м вище випуску зворотних вод, для малих річок та водойм - у найменш забрудненому пункті, а для прибережних зон морів - на відстані більш 5 км від випуску.
- Найбільш несприятливі гідрологічні умови: мінімальна місячна витрата води 95%-ї водозабезпеченості, для зарегульованих водотоків – санітарна витрата води.
- Дані про фонові концентрації можуть бути отримані в організаціях, що проводять екологічний моніторинг стану водних об'єктів, гідрометеорологічні спостереження на гідрологічних постах I розряду.

Приклад:

У фоновому створі за даними 7 вимірювань на рік, середня концентрація хімічної речовини $X = 3,0$ мг/куб.м. Довірчий інтервал середніх концентрацій 2,16...**3,80** мг/куб.м.

Проектні рішення з очищення зворотних вод

характеризуються з урахуванням ефективності технології

Ефективність очищення від деяких забруднюючих речовин при двоступеневому очищенні зі спорудами біологічного очищення:

Речовина	Ефективність видалення на спорудах біологічного очищення, %
Амонійний азот	20-60 (в середньому 40)
Важкі метали та інші метали	40-80 (алюміній, барій – 90-95)
Синтетичні поверхнево-активні речовини (аніонні)	80 (не допускається скидати СПАР, рівень первинного біологічного розкладу яких <80%)
Фториди	14
Ціаніди	70
Фенол, ацетон	95
Толуол	60
Формальдегід	80
нафтопродукти	85

- 1) Додаткові забруднюючі речовини, що повинні нормуватися, визначаються обов'язково, з урахуванням особливостей технології виробництва (Порядок розроблення нормативів ГДС);
- 2) Щодо специфічних хімічних речовин у зворотних водах (ЗВ): окрім їх найменування, доцільно зазначати властивості, що впливають на проектування ГДС: консервативність/ неконсервативність; здатність підвищувати БСК та ХСК; утворювати біогени (N, P); утворювати токсичні продукти розкладання;
- 3) Для діючого об'єкта: віднесення ЗВ до категорій «забруднених», «нормативно-очищених» і «нормативно-чистих» здійснюється на основі порівняння фактичної концентрації скинутих забруднюючих речовин із встановленими у дозволі на спеціальне водокористування допустимими концентраціями для кожного водовипуску. У разі відсутності встановлених у дозволі на спеціальне водокористування допустимих концентрацій, віднесення зворотних вод до категорій «забруднених», «нормативно-очищених» і «нормативно-чистих» здійснюється на основі порівняння фактичної концентрації скинутих забруднюючих речовин із відповідними концентраціями у фоновому створі. (п.5.13 Порядку ведення державного обліку водокористування).